
Recenzje i sprawozdania z książek • Book Reviews and Reports

Betty Vahid, Sally Harwood, Sally Brown: 500 Tips for Working with Children with Special Needs. [500 informacji dla pracujących z dziećmi o specjalnych potrzebach wychowawczych]. London: Kogan Page Limited 1998 ss. 133.

W związku z coraz powszechniejszym rozwijaniem integracyjnych form kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami wychowawczymi pojawia się potrzeba dostarczenia nauczycielom szkół ogólnodostępnych zwięzłych i przystępnie prezentowanych informacji, niezbędnych w ich pracy z tymi dziećmi. Książka zawiera właśnie taki krótki opis najczęstszych kategorii niepełnosprawności, z jakimi mogą się zetknąć u swych uczniów nauczyciele.

Wszystkie trzy Autorki mają bogate doświadczenie w dziedzinie kierowania procesem kształcenia tej grupy dzieci i młodzieży. Książka zawiera cztery rozdziały, których tytuły są następujące: 1. „Strategie polepszające uczenie się u dzieci ze specjalnymi potrzebami”, 2. „Korygowanie niewłaściwych zachowań”, 3. „Problemy związane ze specyfiką specjalnych potrzeb”, 4. „Informacje dla niespecjalistów pragnących pomóc dzieciom ze specjalnymi potrzebami”.

Celem książki jest dostarczenie podstawowych wiadomości mogących się przydać w procesie nauczania uczniów, którzy mimo ograniczeń spowodowanych niepełnosprawnością zostali skierowani do szkół przeznaczonych dla ich zdrowych rówieśników. Znajdujemy tu bardzo wiele konkretnych zaleceń dotyczących zarówno ogólnego nastawienia do rozmaitych trudności, jakich mogą doświadczać korzystający z integracji szkolnej uczniowie, jak i podejmowania pewnych działań wspomagających ich w rozmaitych trudnych sytuacjach. Zalecenia te ujmowane są w postaci 10 punktów, zwięźle sformułowanych w poszczególnych rozdziałach.

Na końcu książki zamieszczono 105 zaleceń, pogrupowanych w zależności od sytuacji, jakich mogą dotyczyć, oraz z uwzględnieniem rozmaitych kategorii niepełnosprawności lub zaburzeń w zachowaniu. Krótki słownik najczęściej występujących terminów technicznych odnosi się niemal w połowie do struktur organizacyjnych i prawnych dotyczących Zjednoczonego Królestwa. Podobnie adresy odpowiednich instytucji zajmujących się dziećmi ze specjalnymi potrzebami wychowawczymi obejmują informacje aktualne dla Wielkiej Brytanii, Kanady i Nowej Zelandii.

Książka ta niewątpliwie może okazać się przydatna dla polskich szkół, które przygotowują się muszą do pracy z dziećmi wymagającymi specjalnej troski i stwarzać im optymalne warunki do nauki w środowisku zdrowych rówieśników. Warto jednak zadbać to, by zastąpione zostały informacje aktualne dla wspomnianych wyżej krajów wiadomościami istotnymi dla polskich nauczycieli. Chodzi tu przede wszystkim o poinformowanie czytelnika o możliwościach znajdowania pomocy w każdym z 16 kuratoriów oświaty, gdzie pracują odpowiednio przygotowane osoby koordynujące proces inte-

gracji szkolnej. Należy też poinformować, że dodatkowym źródłem wiedzy na temat dzieci z niepełnosprawnościami fizycznymi i umysłowymi, jaką mogą zdobywać zarówno nauczyciele szkół ogólnodostępnych, jak i ich uczniowie, mogą być książki wydawane w tym celu specjalnie z inicjatywy Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz filmy Wytwórni Filmów Oświatowych – Dydakta.

Podsumowując powyższe uwagi, chciałbym wyrazić przekonanie, że jeśli ukaże się w naszym kraju ta książka w polskim tłumaczeniu, to spełnić może doniosłe zadanie jako pomoc dydaktyczna, nieodzowna w pracy wszystkich nauczycieli, którzy pragną wspomagać rozwój, przystosowanie społeczne i kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami wychowawczymi.

Tadeusz Gałkowski
Uniwersytet Warszawski